

ЗАКОН

О ДОПУНИ ЗАКОНА О СУДИЈАМА

Члан 1.

У Закону о судијама („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 58/09 – одлука УС, 104/09, 101/10 и 8/12 – одлука УС), после члана 100. додају се назив члана и члан 100а, који гласе:

„Избор судија на сталну функцију

Члан 100а

Изузетно од одредаба члана 52. овог закона, судије које су први пут изабране на судијску функцију Одлуком о избору судија на трогодишњи мандат у судовима опште и посебне надлежности („Службени гласник РС”, број 111/09) и Одлуком о избору судија на трогодишњи мандат у судовима опште и посебне надлежности („Службени гласник РС”, број 52/10), а током трогодишњег мандата нису оцењиване, Високи савет судства ће изабрати на сталну судијску функцију.

Одлуку о избору судија из става 1. овог члана Високи савет судства донеће најкасније до 31. децембра 2012. године.

Судије из става 1. овог члана ступају на сталну судијску функцију даном истека трогодишњег мандата на који су први пут биране.

Одлука из става 2. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о допуни Закона о судијама садржан је у члану 99. став 1. тачка 7. Устава Републике Србије који прописује да Народна скупштина, између осталог, доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије. Такође, према члану 147. став 3. Устава Републике Србије, Високи савет судства, у складу са законом, бира судије за трајно обављање судијске функције, у истом или другом суду.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Чланом 52. Закона о судијама („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 58/09 – одлука УС, 104/09, 101/10 и 8/12 – одлука УС) прописан је поступак избора судија на сталну судијску функцију. Као један од обавезних услова за избор судија на сталну судијску функцију предвиђено је претходно оцењивање судија који су први пут бирани на трогодишњи мандат. У складу с тим, у ставу 2. члана 52. Закона о судијама, предвиђено је да се судија који је оцењен оценом „изузетно успешно обавља судијску функцију” обавезно бира на сталну функцију, док је у ставу 3. истог члана, за судију који је оцењен оценом „не задовољава”, предвиђено да не може бити биран на сталну функцију.

Чланом 32. став 4. Закона о судијама прописано је да критеријуме, мерила и поступак за вредновање рада судија, односно председника судова утврђује Високи савет судства. Иако је чланом 104. став 1. Закона о судијама изричито утврђено да ће подзаконске прописе предвиђене тим законом Високи савет судства донети у року од 60 дана од дана конституисања првог састава Високог савета судства, а чланом 6. став 4. Закона о изменама и допунама Закона о судијама („Службени гласник РС”, број 101/10) предвиђено да ће прво вредновање рада судија који су први пут изабрани извршити стални састав Високог савета судства, вредновање рада тих судија до сада није извршено, зато што нису утврђени критеријуми и мерила на основу којих се вредновање рада судија врши.

С обзиром да судијама које су први пут изабране Одлуком Народне скупштине о избору судија на трогодишњи мандат у судовима опште и посебне надлежности („Службени гласник РС”, број 111/09) и Одлуком Народне скупштине о избору судија на трогодишњи мандат у судовима опште и посебне надлежности („Службени гласник РС”, број 52/10) истиче трогодишњи мандат, а с циљем обезбеђивања несметаног рада судова у Републици Србији, неопходно је створити правни основ како би се избор ових судија на сталну судијску функцију могао спровести.

Због тога је неопходно донети овај закон као посебан закон којим ће се конвалидирати настала ситуација.

Овим законом биће обухваћено 905 судија које су први пут бирани на трогодишњи мандат.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. закона допуњује се Закон о судијама чланом 100а. Овим чланом се предвиђа изузетак у односу на члан 52. Закона о судијама, којим је уређен избор судија на сталну функцију. Наведени изузетак је неопходно прописати, с обзиром да судије које су први пут изабране током трогодишњег мандата нису оцењене зато што Високи савет судства до данашњег дана није

утврдио критеријуме, мерила и поступак за вредновање рада судија, а претходно оцењивање је неопходан услов за њихов избор. Уколико се не би прописао овакав изузетак, нико од судија који су изабрани на трогодишњи мандат не би могао бити изабран на сталну функцију. Највећем броју ових судија мандат истиче 1. јануара 2013. године.

Ставом 2. истог члана предвиђено је да ће одлуку о избору донети Високи савет судства, који, у складу са одредбом члана 147. став 2. Устава Републике Србије, бира судије на сталну функцију, и то најкасније до 31. децембра 2012. године, како би се благовремено обезбедило настављање њихове функције.

Имајући у виду да су судије на трогодишњи мандат биране различитим одлукама Народне скупштине, ставом 3. истог члана је предвиђено да судије ступају на сталну судијску функцију даном истека трогодишњег мандата на који су први пут биране.

Одлука Високог савета судства о избору судија на сталну судијску функцију објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Чланом 2. Закона о допуни Закона о судијама одређено је да овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, из разлога што 1. јануара 2013. године истиче трогодишњи мандат већини судија који су први пут биране, па се указује потреба да Високи савет судства до тог дана донесе одлуку о њиховом избору на сталну судијску функцију.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА ПРИМЕНУ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се да се овај закон донесе по хитном поступку, будући да би његово недоношење по хитном поступку проузроковало даље штетне последице по рад судова у Републици Србији, а то би погоршало остваривање права грађана у поступцима пред судовима.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА СТУПАЊЕ ЗАКОНА НА СНАГУ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”

Предлаже се да овај закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, будући да постоји нарочито оправдани разлог за ступање на снагу овог закона пре осмог дана од дана објављивања, у складу са чланом 196. став 4. Устава Републике Србије. Нарочито оправдани интереси су стварање могућности да се у најкраћем року изаберу први пут изабране судије на сталну судијску функцију, како би се после 1. јануара 2013. године омогућио несметан рад судова у Републици Србији и како судије које су први пут изабране не би сносиле последице због недоношења прописа којим се утврђују критеријуми, мерила и поступак за вредновање њиховог рада.